

Monumentnummer*: 511029

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 15 september 1999
Kadaster deel/nr 82653/137

Woonplaats* Edam
Gemeente* Edam-Volendam
Provincie* Noord-Holland

Locatiennaam BY Bult 2, Edam
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Edam	A			5172
Edam	A			2825
Edam	A			4413

Omschrijving**

Inleiding

OPHAALBRUG van het Hollandse type, genaamd 'Constabelbrug', daterend uit 1922 en uitgevoerd naar het ontwerp van de machinefabriek en constructiewerkplaats Gebr. Klinkenberg n.v. te Wormerveer-Holland. De Constabelbrug vormt een verbinding tussen de Spuistraat en de Bult en overspant de Nieuwe Haven. De Constabelbrug is beeldbepalend gelegen in het beschermde stadsgezicht van Edam en is een van de reeks ijzeren bruggen die de Nieuwe Haven overspannen.

Omschrijving

Enkele ijzeren ophaalbrug, met handbediening door middel van een handlier met rechte heugel in de westelijke hameestijl. Het val is samengesteld uit houten dwarsliggers met wegtapijt op stalen hoofdliggers met onderwindverband, rustend op gemetselde landhoofden. De doorvaartbreedte is 6,60 meter, de doorrijbreedte 4 meter. De zich naar boven toe verjongende hameestijlen van gedeeltelijk geklonken delen en gedeeltelijk vakwerk, staan in beton verankerd met schroefboutverbinding op het noordelijk landhoofd. Aan de binnenzijde van de westelijke hameestijl is een plaatje bevestigd met de tekst: 'Gebr.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Klinkenberg/Constructiewerkplaats/Wormerveer'. De hameiregel is geconstrueerd uit een dubbele vakwerkregel, horizontaal verbonden door bovenwindverband. Op het decoratieve, met schroefboutverbinding aan de hameistijlen bevestigde, vulstuk, bestaande uit vakwerk en vleugelvormige stukken met ronde opening, is aan beide zijden in het midden een plaat bevestigd met de naam 'Constabelbrug'. De balans bestaat uit volwandige geklonken balanspriemen met verstijvingsribben en ballastkist aan de noordzijde. Het bovenwindverband is ruitvormig met dwarsstang. De hangstangen eindigen in een stalen voetstuk, verbonden met de hoofdliggers. Het val wordt aan weerszijden geflankeerd door een ijzeren hek. De spijlen zijn tussen ijzeren leuning gevat. De bovenste leuning eindigt boogvormig. Aan de zuidzijde staat op het landhoofd aan weerszijden een hek waarvan de vulling tussen de stangen is bevestigd met schroefboutverbinding.

Waardering

De Constabelbrug is van algemeen belang wegens cultuurhistorische, typologische en historisch-constructieve waarde als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een enkele ijzeren ophaalbrug met handbediening door middel van een handlier met rechte heugel van het Hollandse type uit de eerste helft van de 20ste eeuw. De Constabelbrug heeft ensemblewaarde als onderdeel van een reeks ijzeren bruggen die de Nieuwe Haven overspannen, gelegen in het beschermde stadsgezicht van Edam.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument